

ХУЛОСАИ

**шурои диссертатсионии 6D.KOA-123-и назди
Донишгоҳи миллии Тоҷикистон барои дарёфти дараҷаи
илмӣ доктори илмҳои филологӣ**

Парвандаи аттестатсионии № ____

Қарори шурои диссертатсионӣ аз 14.10.2026, №22
дар мавзуи барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ

Барои сазовор донишгари Қаландарзода Сарабек Давлатёр, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.23. Рӯзноманигории байналмилалӣ

Диссертатсияи Қаландарзода Сарабек Давлатёр дар мавзуи «Нақши ВАО дар инъикоси равобити мутақобилаи Тоҷикистони соҳибистиклол ва мамолики арабзабони Халиҷи Форс (Шоҳигарии Арабистони Саудӣ, Қатар ва Аморотӣ Муттаҳидаи Араб)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.23. Рӯзноманигории байналмилалӣ дар ҷаласаи шурои диссертатсионии 6D.KOA-123-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон (734025, шаҳри Душанбе, хиёбони Рӯдакӣ, 17; фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми март соли 2026, №83/шд) аз 6-уми июли соли 2026, протоколи №10 ба ҳимояи тақрорӣ қабул гардидааст.

Довталаби дараҷаи илмӣ Қаландарзода Сарабек Давлатёр 5-уми июли соли 1968 дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таваллуд шудааст. Соли 1996 факултаи шарқшиносии Донишгоҳи давлатии миллии Тоҷикистон (ҳоло Донишгоҳи миллии Тоҷикистон)-ро аз рӯйи ихтисоси «Забон ва адабиёти Шарқ (забони арабӣ)» бо дипломи «аълоҷӣ» ва соли 2010 факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистонро бо маълумоти дуюм аз рӯйи ихтисоси журналистика хатм намудааст.

Соли 2006 рисолаи номзадиашро дар мавзуи «Калимаҳои иқтибосии арабӣ дар «Наводирулвақоъ»-и Аҳмади Дониш» зери роҳбарии доктори илмҳои филологӣ, профессор Баҳриддин Камолиддинов ҳимоя намудааст.

Аз моҳи октябри соли 2021 то имрӯз мудири кафедраи забонҳои хориҷии факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон мебошад.

Диссертатсия дар кафедраи журналистикаи байналхалқии факултети журналистикаи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон иҷро шудааст.

Мушовири илмӣ: доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи журналистикаи байналхалқии факултети журналистикаи ДМТ **Муқимов Муҳамадӣ Аминович**.

Муқарризони расмӣ: **Муъминҷонов Зулфиддин** – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи журналистикаи телевизион ва радиошунавонии МДТ-и «Донишқадаи давлатии фарҳанг ва санъати Тоҷикистон ба номи Мирзо Турсунзода»; **Ҳамидиён Илҳомҷон Иномзода** – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи забон ва фарҳанги Донишгоҳи байналмилалӣ сайёҳӣ ва соҳибкорӣ Тоҷикистон ва **Ўлмасова Замирахон Ҳабибуллоевна** – доктори илмҳои филологӣ, профессор, декани факултети филологияи тоҷики Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Хучанд ба номи академик Бобочон Ғафуров» ба диссертатсия тақризи мусбат пешниҳод намудаанд.

Муассисаи пешбар – Муассисаи таълимии байнидавлатии маълумоти олии «Донишгоҳи (славянӣ) Россия ва Тоҷикистон» дар тақризи мусбати худ, ки аз ҷониби раиси ҷаласа – мудири кафедраи журналистикаи ватанӣ ва байналмилалӣ Донишгоҳи славянӣ Россия ва Тоҷикистон, доктори илмҳои филологӣ, профессор **Раҳимов Абдуҳамит Абдибосирович**, эксперт – доктори илмҳои филологӣ, профессори кафедраи реклама ва робита бо ҷомеа **Муллоев Шариф Боқиевич**, котиби илмӣ ҷаласа – номзади илмҳои филологӣ, дотсенти кафедраи реклама ва робита бо ҷомеаи донишгоҳи мазкур **Низомова Саодат Аслиддиновна** гардида, бо имзою муҳри ректори муассиса, профессор **Золотухин Алексей Валерьевич** тасдиқ шудааст, қайд намудааст, ки диссертатсияи Қаландарзода **Сарабек Давлатёр** дар мавзуи «Нақши ВАО дар инъикоси равобити мутақобилаи Тоҷикистони соҳибистиклол ва мамолики арабзабони **Халиҷи Форс (Шоҳигарии Арабистони Саудӣ, Қатар ва Амороти Муттаҳидаи Араб)**» ба талаботи бандҳои 31, 33, 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ буда, муаллифи он ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.23. Рӯзноманигорӣ байналмилалӣ сазовор мебошад.

Муқарризон ва муассисаи пешбар бо дарназардошти муқаррароти бандҳои 67-70 ва 74-75-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, интиҳоб ва таъин гардидаанд. Интиҳоби муқарризони расмӣ ва муассисаи пешбар ба он асоснок мегардад, ки онҳо мутахассисони бевоситаи соҳаи рӯзноманигорӣ буда, дар корҳои илмӣ таҳқиқотӣ фаъолона иштирок меkunанд ва дар ин самт асару мақолаҳои таълиф намудаанд, ки мазмуну муҳтавои онҳо ба мавзуи диссертатсияи мазкур иртибот дорад.

Довталаби дараҷаи илмӣ доир ба мавзуи диссертатсия 1 монография ва 28 мақолаи илмӣ ба нашр расонидааст, ки аз ин номгӯй 21 мақола (1 мақола бо ҳаммуаллифии роҳбари илмӣ) дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба чоп расидаанд. Маводди интишоргардида нуктаҳои асосӣ, натиҷаҳо ва мазмуни диссертатсияро инъикос намуда, саҳми шахсии муаллифро дар таҳқиқи мавзӯ собит менамоянд.

I. Монография:

[1-М]. Қаландаров, С.Д. Муносибатҳои Тоҷикистон бо кишварҳои араби Халиҷи Форс (дар заминаи маводди оҷонсӣҳои иттилоотӣ). Монография [Матн] / С.Д. Қаландаров. – Душанбе, 2024. – 164 с.

II. Таълифоти муаллиф дар маҷаллаҳои илмӣ тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон:

[2-М]. Қаландаров, С.Д. Иттилоъ – сарчашмаи ҳамкориҳои судбахш [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2011. – №4 (68). – С. 364-367.

[3-М]. Қаландаров, С.Д. Шарҳи воқеаҳои сиёсии Тоҷикистон дар сомонаи Агентии иттилоотии Шохигарии Арабистони Саудӣ [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2015. – №4/9 (185). – С. 298-302.

[4-М]. Қаландаров, С.Д. Шеваи инъикоси сафарҳои расмӣ Президент дар расонаҳои арабӣ [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2016. – №4/4 (206). – С. 309-314.

[5-М]. Қаландаров, С.Д. Инъикоси Тоҷикистон аз нигоҳи «Алҷазира» ва муқоиса бо сомонаи арабии «Би-би-си» [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2016. – №4/5 (209). – С. 248-251.

[6-М]. Қаландаров, С.Д. Ҳақиқат ва таҳриф дар инъикос ва шарҳи воқеиёти Тоҷикистон аз нигоҳи сомонаҳои арабӣ [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2017. – №4/6. – С. 287-292.

[7-М]. Қаландаров, С.Д. Воқеияти Тоҷикистон дар расонаҳои Қатар [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2018. – №2. – С. 259-263.

[8-М]. Қаландаров, С.Д. Инъикоси ҳамкориҳои Тоҷикистон бо кишварҳои араб дар мусоҳибаҳои Президенти Тоҷикистон (дар асоси маводди матбуоти

араб) [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2018. – №3. – С. 300-305.

[9-М]. Қаландаров, С.Д. Баррасии робитаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кишварҳои хориҷӣ дар мусоҳибаҳои Эмомалӣ Раҳмон (дар асоси маводди матбуоти араб) [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2018. – №4. – С. 305-310.

[10-М]. Қаландаров, С.Д. Нақши ВАО дар баррасии вазъи кунунии муносибатҳои Тоҷикистон бо кишварҳои араб [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2019. – №2. – С. 310-316.

[11-М]. Қаландаров, С.Д. Инъикоси воқеаҳои Тоҷикистон дар нашрияҳои Кувайт [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2019. – №5. – С. 294-302.

[12-М]. Қаландаров, С.Д. Моҳият ва рисолати ҳамкорӣҳои Тоҷикистон ва инъикоси он дар Агентии иттилоотии Аморот [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2019. – №6. – С. 287-293.

[13-М]. Қаландаров, С.Д. Баррасии ҳаводиси Тоҷикистон дар нашрияҳои Амороти Муттаҳидаи Араб [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2019. – №7. – С. 275-282.

[14-М]. Қаландаров, С.Д. Шабакаҳои иттилоотии араб ва нақши онҳо дар инъикоси ҳаводиси «Баҳори араб» [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2020. – №3. – С. 293-298.

[15-М]. Қаландаров, С.Д. Мавқеи ширкати телевизиони байналхалқии «Ал-Ҷазира» дар фазои иттилоотии ҷаҳони муосир [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2020. – №8. – С. 419-424.

[16-М]. Қаландаров, С.Д. Нигоҳи матбуоти Шоҳигарии Арабистони Саудӣ ба Тоҷикистон [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2021. – №5. – С. 274-283.

[17-М]. Қаландаров, С.Д. Тоҷикистон дар оинаи Агентии иттилоотии Баҳрайн [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2022. – №3. – С. 252-258

[18-М]. Қаландаров, С.Д. Нақши давлатҳои араб дар ҷаҳони муосир [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2022. – №8. – С. 263-271.

[19-М]. Қаландаров, С.Д. Назаре ба мавқеи сиёсату иқтисодии ШАС дар минтақа ва ҷаҳон [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2023. – №9. – С. 251-257.

[20-М]. Қаландаров, С.Д. Мавқеи жанри хабар дар маводди расонаҳои иттилоотии кишварҳои арабии Халиҷи Форс роҷеъ ба Тоҷикистон [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои филологӣ. – Душанбе, 2024. – №10. – С. 354-362.

[21-М]. Қаландаров, С.Д. Инъикоси равобити гуногунҷанбаи Тоҷикистон ва Қатар дар ОИ «Азия-Плюс» (ASIA-Plus) [Матн] / С.Д. Қаландаров // Осиё ва Аврупо. – Душанбе, 2024. – №4 (20). – С. 180-186.

[22-М]. Қаландаров, С.Д. Бозтоби муносибат ва ҳамкориҳои Тоҷикистон бо Шохигарии Арабистони Саудӣ дар АМИТ «Ховар» [Матн] / С.Д. Қаландаров // Паёми Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ. Бахши илмҳои таърих ва бостоншиносӣ, педагогика ва филология. – 2024. – №4-2 (37). – С. 155-164.

III. Таълифоти муаллиф дар маҷмуаҳо ва нашриҳои дигари илмӣ:

[23-М]. Қаландаров, С.Д. Тоҷикистон аз нигоҳи расонаҳои интернетии кишварҳои араб [Матн] / С.Д. Қаландаров // Замони муосир ва журналистика (маводди конференсияи байналхалқии илмӣ амалии «Замони муосир ва журналистика: проблемаҳои ҳуқуқ ва озодии суҳан»). – Душанбе, 2011. – С. 91-95.

[24-М]. Қаландаров, С.Д. Равзанаи таъсир ба афкор дар сомонаҳои арабӣ [Матн] / С.Д. Қаландаров // Журналистикаи байналхалқӣ VIII (Маҷмуаи мақолаҳо). – Душанбе: Сармад-Компания, 2017. – С. 62-69.

[25-М]. Қаландаров, С.Д. Фазои иттилоотии арабӣ ва шинохти Тоҷикистон [Матн] / С.Д. Қаландаров // Журналистика ва замони муосир (Масъалаҳои назарӣ ва таърихи матбуоти даврии тоҷик). Маҷмуаи мақолаҳои илмӣ. – Душанбе, 2018. – С. 91-98.

[26-М]. Қаландаров, С.Д. Нигоҳи матбуоти Шохигарии Арабистони Саудӣ ба Тоҷикистон [Матн] / С.Д. Қаландаров // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ амалии «Медиалингвистика ва услубшиносӣ: мушкилот ва дурнамо». – Душанбе, 2020. – С. 312-326.

[27-М]. Қаландаров, С.Д. Мавқеи оҷонсҳои иттилоотии араб дар фазои иттилоотии ҷаҳони муосир [Матн] / С.Д. Қаландаров // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ амалии «Медиалингвистика ва услубшиносӣ: мушкилот ва дурнамо». – Душанбе, 2020. – С. 185-194.

[28-М]. Қаландаров, С.Д. Баррасии робитаҳои Ҷумҳурии Тоҷикистон бо кишварҳои хориҷӣ дар мусоҳибаҳои Эмомалӣ Раҳмон [Матн] / С.Д. Қаландаров // Маводди конференсияи байналмилалӣ илмӣ амалии «Илм ва таҳсилот:

тамоюлҳои рушд дар ҷомеаи иттилоотӣ» бахшида ба «75-солагии Донишгоҳи миллии Тоҷикистон». – Душанбе, 2023. – С. 550-558.

[29-М]. Қаландаров, С.Д. Мавқеи жанрҳои «Ҳисобот» ва «Мусоҳиба» дар инъикоси муносибатҳои Тоҷикистону кишварҳои арабӣ [Матн] / С.Д. Қаландаров // Воситаҳои ахбори омма ва забони милли (Маҷмуаи мақолаҳои илмӣ). – Душанбе, 2025. – С. 159-176.

Ба автореферати диссертатсия аз муҳаққиқони зерин тақризҳо ба шурои диссертатсионӣ ворид шудаанд:

1. **Тақризи** доктори илмҳои филологӣ, академики АМИТ **Имомзода Муҳаммадюсуф Сайдалӣ** ба автореферати Қаландарзода Сарабек Давлатёр мусбат буда, дар он эродҳои зерин манзур шудаанд:

1. Ба назари мо, номи рисола «Нақши ВАО дар инъикоси равобити мутақобилаи Тоҷикистони соҳибистиклол ва мамолики арабзабони Халиҷи Форс (Шоҳигарии Арабистони Саудӣ, Қатар ва Аморати Муттаҳидаи Араб)» ислохталаб аст. Зеро мафҳуми ВАО маънои васеъ дошта, соҳаҳои матбуот, радио, телевизион ва агентии иттилоотиро дарбар мегирад. Агар диссертатсия дар шакли «Нақши агентҳои иттилоотӣ дар инъикоси ... » унвонгузорӣ мегардид, мантиқан дуруст мешуд.

2. Хуб мешуд, ки диссертант калима ва ибораҳои арабии дар автореферат истифодашударо бо транскрипсия (бо хатти лотинӣ) ва ё бо ҳаракатҳои маъмули арабӣ ишора мекард.

3. Дар саҳифаҳои гуногуни автореферат: с. 6, 8, 13, 15, 16, 22, 28, 34, 41, 47, 52, 56, 60 ғалатҳои имлоӣ, услубӣ ва техникӣ ба мушоҳида мерасанд, ки ислоҳи онҳо ба манфиати кор хоҳанд шуд.

2. **Тақризи** доктори илмҳои филологӣ, профессор, мудири кафедраи забон ва адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Данғара **Саидҷаъфаров Озод Шовалиевич** мусбат буда, дар он пешниҳоди эродҳои зерин манзур шудааст:

1. Баъзан дар баёни андешаҳо лаҳни публицистӣ эҳсос мешавад, ки ба кори илмӣ академӣ чандон созгор нест.

2. Таҳлили маводди АМИТ "Ховар" нисбат ба дигар расонаҳо фарохтар омадааст, ки ин тавозуни таҳлилро андаке коста мекунад.

3. Таҳлили автореферати диссертатсия нишон медиҳад, ки ба матлабҳои васоити ахбори оммае, ки равобити мутақобилаи Тоҷикистони соҳибистиклол ва мамолики арабзабони Халиҷи Форсро ба таври манфӣ инъикос мекунанд, тавачҷуҳи камтар дода шудааст. Ин масъала низ бояд омӯхта мешуд.

4. Дар баъзе мавридҳо хатоҳои техникӣ ва имлоӣ ба назар мерасанд (саҳ. 4, 16, 26, 34, 41, 51, 56).

3. Дар **тақризи** доктори илмҳои филологӣ, мудири шӯъбаи таърихи адабиёти Институти забон ва адабиёти ба номи Рӯдакӣ **Юсупов Умриддин**

дастовардҳои докталаб ва аҳамияти назарӣ амалии таҳқиқ таъкид гардида, ба автореферат ду эрод гирифта шудааст:

1. Агар дар автореферат ҳамон диаграммаву графикҳое, ки дар диссертатсия оварда шудааст, ворид карда мешуд, ба мақсад мувофиқ буд.

2. Дар сатҳи омузиши мавзӯ асарҳои илмӣ таҳқиқоти олимони ватанӣ камтар ба назар мерасанд.

3. Бо вуҷуди он ки навиштаҳои муаллифи рисола бисёр босаводона мебошанд, дар баъзе саҳифаҳо хатоҳои имлоӣ услубӣ ба назар мерасад (сах. 10, 15, 18, 22, 26, 60, 62).

Муқарризон дар баробари муайян кардани баъзе заъфу нуқсонҳои автореферати диссертатсия аҳамияти ҷанбаҳои назарӣ амалӣ ва навоариҳои онро таъкид карда, муаллифро ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.23. Рӯзноманигорӣ байналмилалӣ сазовор доништаанд.

Шури диссертатсионӣ қайд менамояд, ки дар асоси иҷро кардани таҳқиқи илмӣ:

– мавқеи кишварҳои араб дар фазои геополитикии ҷаҳони муосир **баррасӣ гардида**, ҷанбаҳои таърихӣ ва вазъи кунунии муносибатҳои Тоҷикистон бо кишварҳои арабии Халиҷи Форс **муайян карда шудааст**;

– доир ба таърихи Агентҳои иттилоотии кишварҳои араб (ШАС, АМА, Қатар) маълумоти тоза оварда шуда, дараҷа ва таносуби инъикоси равобити дипломатӣ, сиёсӣ, иқтисодӣ ва фарҳангӣ дар заминаи ҳамин агентҳо **нишон дода шудааст**;

– инъикоси ҳаводиси Тоҷикистон дар расонаҳои кишварҳои араби Халиҷи Форс ва бозтоби рӯйдодҳои кишварҳои араби Халиҷи Форс дар ВАО-и Тоҷикистон ба таври муқоиса **арзёбӣ гардидааст**;

– вижагиҳои жанрии маводди марбут ба воқеиятҳои Тоҷикистон ва кишварҳои араб дар ВАО-и мутақобила **таҳлил ва таъин карда шудааст**.

Аҳамияти назарӣ таҳқиқ дар он зоҳир мегардад, ки мавод ва натиҷаҳои кори таҳқиқӣ донишҳои илмӣ назариявиро дар самти шинохту баррасии робитаҳои сиёсӣ, иҷтимоӣ ва адабӣ фарҳангии кишварҳо вусъат бахшида, ҳамчунин, дар таъини нақши ВАО дар инъикоси ҳамин гуна робитаҳо, тақвият бахшидани ҳамкориҳо ва ба низом даровардани онҳо мусоидат менамояд. Аҳамияти амалии рисола дар он аст, ки маводди диссертатсияро метавон ҳангоми таълифи китобҳои дарсӣ, васоити таълимӣ, коркарди машғулиятҳои амалии соҳаҳои дипломатия, журналистикаи байналхалқӣ ва муносибатҳои гуногунсамти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кишварҳои араб истифода кард. Нуқтаҳои асосӣ ва натиҷагирҳои муаллифи диссертатсия, хусусан, ҳангоми тадриси таърихи журналистикаи хориҷӣ, хосса ВАО-и кишварҳои араб, ВАО ва сиёсати хориҷии Тоҷикистон ба кор хоҳад омад.

Ҳангоми таҳқиқи мавзӯ ба осори илмӣ муҳаққиқони тоҷик Назаров Т.Н., Сайидзода З.Ш., Шарипов А.Н., Тоҷиддин Мардонӣ, Сатторзода А., Усмонов И.К., Нуралиев А., Саъдуллоев А., Муқимов М.А., Муродӣ М., Абдуллозода М.А., Имомзода М.С., Азимов А.Х., Муъминҷонов З., Муллоев Ш., Ҳоҷазод С., Афсаҳзод А.А.; рус Примаков Е.М., Василев А.М., Федорченко А.В., Крылов А.В., Подцероб А.Б., Косач Г.Г., Сапронова М.А., Мелкумян Е.С., Александров И.А., Исаев В.А., Филоник А.О., Сейранян Б.Г., Касаев Э.О., Прохоров Е.П., Ворошилов В.В., Тертичный А., Вальковский М.А., Копылова К.Д.; араб Форук Абузайд, Абдурахмон аш-Шабилӣ, Муҳаммад Абдураззоқ ал-Қашъамӣ, Муҳаммад Абдурахмон аш-Шомих, Солеҳ Шокир Ватут, Абдулатиф Ҳамза, Иброҳим Исмоил, Муҳаммад Ҳуснайн Ҳайкал; англисӣ Гилбао Е. (Gilboa E.) ва дигарон **тақя карда шудааст.**

Диссертатсия дар асоси методҳои таърихӣ, тавсифӣ, муқоисавӣ, таҳлили анъанавию контентӣ ва шарҳу тафсири омӯрӣ таълиф шудааст.

Аҳаммияти натиҷаҳои бадастовардаи докталаб барои дарёфти дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки натиҷаҳои таҳқиқотро метавон ҳангоми таълифи китобҳои дарсӣ, васоити таълимӣ, коркарди машғулиятҳои амалии соҳаҳои дипломатия, журналистикаи байналхалқӣ ва муносибатҳои гуногунсанти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва кишварҳои араб истифода кард. Хусусан, ҳангоми тадриси таърихи журналистикаи хориҷӣ, хосса ВАО-и кишварҳои араб, ВАО ва сиёсати хориҷии Тоҷикистон ба кор хоҳад омад.

Ғояи диссертатсия дар асоси омӯзиш ва истифодаи афкори муҳаққиқони ватаниву хориҷӣ ва дар заминаи таҳлилу баррасии маводди агентҳои иттилоотии АИА (“Агентии иттилоотии Аморот”), АИҚ (“Агентии иттилоотии Қатар”), АИС (“Агентии иттилоотии Саудӣ”) ва маводде, ки дар сомонаҳои АМИТ “Ховар”, “Азия-Плюс”, “Пресса ТҶ” дар бораи муносибатҳои Тоҷикистон бо кишварҳои Халиҷи Форс таҳия гардидаанд, асоснок карда шудааст.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки дар таҳқиқи диссертатсионӣ концепсияҳои илмӣ ва назарияи рӯзноманигорони ватанию хориҷӣ истифода шудааст. Дараҷаи эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ аз дақиқияти маълумот, мувофиқати ҳаҷми маводди таҳқиқ, коркарди натиҷаҳои таҳқиқ, теъдоду ҳаҷми интишорот ва интиҳоби дурусти методҳои таҳқиқ бармеояд. Хулоса ва тавсияҳо дар асоси таҳлили илмӣ манзур гардида, натиҷаҳои ҷаслу бобҳо ва таҳқиқи назариявии мавзӯ мебошанд.

Саҳми шахсии докталаби дараҷаи илмӣ дар омӯзиши назарии мавзӯ ва баррасии нақши агентҳои иттилоотии Тоҷикистон ва кишварҳои араби Халиҷи Форс дар инъикоси ҳамкориҳои мутақобила, муайян намудани таносуби

инъикоси воқеаҳо, вижагиҳои жанрии онҳо, омода намудани маърузаҳо доир ба мавзӯ ва суҳанронӣ дар ҳамоишҳои илмӣ сатҳи байналхалқӣ, ҷумҳуриявӣ ва донишгоҳӣ, таълифи монография, мақолаҳои илмӣ, илмиву оммавӣ зоҳир мешавад.

Дар ҷаласаи шурои диссертатсионии 6D.KOA-123-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон аз 14-уми октябри соли 2026 дар бораи сазовор донишани Қаландарзода Сарабек Давлатёр ба дараҷаи илмӣ доктори илмҳои филологӣ аз рӯйи ихтисоси 6.2.23. Рӯзноманигории байналмилалӣ қарор қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ аз 11 нафар аъзои шуро (фармоиши раиси Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 2-юми март соли 2026, №83/шд) 8 нафар, аз ҷумла 5 нафар докторони илм аз рӯйи ихтисоси 6.2.23. Рӯзноманигории байналмилалӣ иштирок доштанд.

Аз 10 нафар аъзои шурои диссертатсионии дар ҷаласа иштирокдошта, 1 нафар аъзои шуро бо сабаби номзади илм будан ва як нафари дигар бо сабаби аз ҳуқуқи овоздиҳӣ маҳрум шудан дар овоздиҳӣ иштирок накарданд. Натиҷаи овоздиҳӣ чунин шуд: тарафдор – 8 нафар, муқобил – нест, бюллетенҳои безътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои филологӣ

Ҳошимзода Б.Ҳ.

Котиби илмӣи шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои филологӣ

Зоирӣён Б.Ш.

14.10.2026